

ՏԵՄԵՐԱԿԱՆ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ

Z. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան	500 դր.
Վեցամսյա	250 »
Նոսմանայ	150 »
Յրապատճառ արկ.	70 ճր.

Բաժանորդագրութիւն կ'սկսի ամիս ամսոյ 1ից եւ 15

100 ՓԱՐՍ

Fondateur
M. MAMOURIAN
Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
Arévelian Mamoul,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 Փ ՐԱ

Օրաթերթ ազգային եւ քաղաքական

ՀԱՆՄԱՍՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԱՐ

Ընդհանուր հաւատարմութեան գաղափարին մէջ մասը կը կազմէ սեռերու հաւատարմութիւնը, որ համաշխարհային պատերազմին միջոցին անյուստի յառաջդիմութիւն ըրաւ: Կրնե՞րք, իրենց բազմակերպութեան միջոցով, բարոյական մեծ իրաւունքներ շահնացան եւ օրինական կարեւոր փոփոխութիւններ յառաջ բերին զինպագրաբէն ի վեր:

Իսկ Հայոց մէջ, հակառակ այն պարագային, որ ազգային բեկորներու պահպանումը գործին մէջ կրնե՞րք խիստ կարեւոր գեր մը խաղացին, կան շատեր, նոյն իսկ կրնե՞րք, որոնք անդրապատկառով Հայաստանի ամուսնութեան, կ'աւարկեն որ հայ կրնա՞ն աւելի մայրական պարտականութիւններ կատարելու պէտք ունի, քան հաւատարմութեան խնդրով զբաղելու:

Մեզոյն վրայ ակնարկ մը պիտի նետեմ բարեշրջումի տեսակէտով:

Գիտէ՞ք թէ բարեշրջումը (évolution) գիտական այն ուղի է, որ կ'ընդունի սինթետիկ յարաբերութիւն, ըստ որում ամէն բան շարունակ կը փոխուի եւ ընդհանուր փոփոխութիւնը կը տանի մարդկութիւնը դէպի ազատութիւն, հաւատարմութիւն եւ եղբայրութիւն, գրուածք մը՝ որ ներդաշնակութիւն եւ համեմատութիւն է:

Ընկերավարութիւնը նոյնը կը քարոզէ, բայց բարեշրջումի հակառակորդ է ան կ'ընդունի համեմատութիւն մը ազատ եւ ինքնաբերական, բայց կ'ուզէ զայն իրականացնել բռնութեամբ եւ պահել նմանացէս բռնութեամբ:

Բարեշրջումը կ'իրականացնէ սեռերու եւ ազգերու հաւատարմութիւնը աստիճանաբար, օրինական, քաղական եւ անտեսական հոսանքով տեսակէտով:

Իսկ ընկերավարութիւնը զանազան խմբակներէն մեծագոյն մասը կ'առաջադրէ հաւատարմութեան իրականացումը մի անգամ ընդմիջում:

Ասկէ զատ, ընկերավարութիւնը կ'ընթացնէ հաւատարմութիւնը իր սահմաններուն մէջ, բացարձակ:

Բարեշրջումը ոչ թէ մարդիկը հաւատարմութիւնէ, այլ կը տանի դէպի գրութիւն մը. ուր բիրտ ուժը, խաբարայութիւնը եւ կեղծապատկերները կը խղճուին, յանցաւորները կը պատժուին, եւ իրական տրտէք ունեցողները կը տիրանան զիրքի, իրենց նիւթական եւ բարոյական արժէքին համեմատ:

Ընկերավարական խմբակներէն խիստ շատերը կ'ուրանան մարդկային բնական անհատարմութիւնները եւ կ'պահանջեն բացարձակ հաւատարմութիւն, անոնց սկզբունքն է «Աշխատէ՛ որչափ որ կրնաս եւ սպասէ որչափ որ կ'ուզես»:

Մինչ բարեշրջումը կը քաջալիքէ բոլոր ուժերու ամենաբարձր օգտագործութիւնը եւ կարողութիւնը անստուգութիւն, ընկերավարութիւնը, ընդհակառակը, աշխատութիւնը եւ բարի տրամադրութիւնները կը շլտեւ եւ կը բերէ թշուառութիւն Պոլշէֆիները ասոր բացարձակ սպառնալով սուրին:

Գաղով հիմայ մասնաւորապէս սեռերու հաւատարմութեան, կրնանք ընդգուծել թէ կրնա՞ն սովորաբար մայրական պարտականութիւններ կ'ունենայ 20էն մինչեւ 35 տարեկան հասակը, այսինքն 15 տարի, մինչ իր կեանքը շատ աւելի երկար է, կան նաեւ կրնան որ այդ պարտականութիւնը բնաւ չեն ունենար:

Տարակոյս չկայ թէ կրնա՞ն զաւակ ունենալու եւ մեծցնելու համար միայն չէ ծնած, անոր կեանքին մեծ մասը մայրական պարտականութիւններու հետ առնչութիւն չունին:

Միւս կողմէն, ամէնէն երջանիկ ազգը այն չէ, որ բազմութիւն ժողովուրդ ունի, այլ այն որ ամէնէն աւելի տնտեսական ազատութիւնը կը նուիրագործէ, նմանապէս, ընկերութեան նպատակը անհատին երջանկութիւնը ապահովել է եւ երջանկութեան հիմը ազատութիւնն է, աշխատութեան հետ մէկտեղ:

Ուրեմն իրաւունքը չունինք եւ ընկերութեան համար նպատակաւոր չէ, որ եւ է պատրուակով ստիպել կրնա՞ն որ իր կեանքին մեծ մասը տնային աշխատութիւններու սահմանափակէ: Աղջիկ սկստաներուն հակառակորդները յետագիմականներ են:

Օրէնքը եւ բարոյականութիւնը միայն կրնան անհատին գործունէութիւնը սահմանափակել:

Կրնա՞ն այրէն կը տարբերի ինչ ինչ ֆիզիքական կազմածքով, բայց այս տարբերութիւնը չարգիլէր որ, անթիւ նմանութիւններով, համարժէք ըլլայ այրին, մտաւոր եւ մարմնաւոր ամէն տեսակ աշխատութիւններու մէջ:

Կրնա՞ն գործունէութիւնը սահմանափակել ուրիշ բան չէ, բայց եթէ հին ժամանակներու ստրկութիւնը, տարբեր աստիճաններով յաւերժացնել եւ ոչնչացնել տաղանդներ, որոնք կըրնան ընտանիքին եւ կամ նոյն իսկ ամբողջ մարդկութեան խիստ օգտակար ըլլալ:

Եթէ կրնա՞ն տարբեր զգացում, տարբեր պէտքեր եւ տարբեր յատկութիւններ ունենալ կը թուի քան այլը, այդ՝ միջավայրի եւ նախապաշարունակութեան արդիւնք է:

Հաւատարմութեան խնդիրը այսինքն եւ կամ այնինքն գաղափարէն կախում չունին. անիկա կ'իրականանայ բարեշրջումի սկզբունքին համեմատ, անդիմադրելի եւ ինքնաբերական կերպով:

Պատմական ժամանակներու մէջ յարատեւ բարեշրջում եղած է դէպի հաւատարմութիւն, անտարակուսելի է թէ ներկայիս, հաւատարմութեան եւ ազատութեան տմենաբարձր իրականացումը Անգլիոյ մէջ է:

Պատմական ժամանակներէն անդին, մարդկութիւնը հեռի օրէնք եւ ընկերային գրութիւն ունենալէ, վտրեմութեան մէջ կը թափառէր, այն տեսն այրը անկարող էր ընտանեկան որ եւ է պատասխանատուութիւնը ըստանձնելու, կրնա՞ն զաւակներուն հոգը ամբողջովին իր վրան առած էր, իր կարողութեան չափով:

Բողոքակրթութեան հիմերը այս գրութեան մէջ գրուեցան, որուն մայրապետութեան (matriarcat) անունը կը տրուի, ասոր յաջորդից ներկայ դը-

րութիւնը որ հայրապետութիւն է (patriarcat):

Հայրապետութեան մէջ հայրը կ'իշխէ ընտանիքին վրայ եւ իր անունը կուտայ անդամներուն, մայրապետութեան մէջ մայրը կ'իշխէ, իսկ հայրը անձանօթ մը մնայ կ'ապրի տնտեսապէս:

Մայրապետութիւններն էին Ամազոնիան պետութիւնները Փոքր-Ասիոյ, Թուրքիոյ եւ Ամերիկայի մէջ:

Հայրապետութիւնը բնականաբար թիւն հաստատեց եւ այրական իշխանութեան օրինական զօրաւոր ձեւ մը ստեղծեց, մասնաւորապէս Հռոմայ մէջ, հոն, ընտանիքի հայրը pater familiar, միակ գաւառորն էր ասան մէջ եւ կրնար մահու փճիւն տալ իր իշխանութեան ենթարկուած անձներու դէմ ուրիշ մէջ կը գտնուէին նաեւ ուրիշ անունացած այրեր:

Այս գրութիւնը հետազոտելու բարեփոխուեցաւ գործիւն ընթացքին դէպի հաւատարմութիւն, ներկայիս շատ հայրեր իրենց զաւակներուն հետ կը վարուին իբր ընկեր:

Իշխել եւ կառավարել տարբեր բաներ են:

Բարեշրջումը հաւատարմութիւն բերելով, իշխանութիւնը մարդու գաւառաբարձ է, այն կը վերածուի կառավարութեան (gouvernement), իսկ կառավարելու իրաւունքը ժողովուրդին ընտրութիւնէն կը բխի եւ կրնայ տրուի այրերու, ինչպէս նաեւ կրնայրու, հաւատարմութիւնը այս է բարեշրջումի քաղաքական տեսակէտը:

Ընդունումը ըլլալով մէկտեղ թէ բարեշրջումը իր ճամբան կ'առնէ անդիմադրելի կերպով, պէտք է ընդունինք թէ, ներկայ ընկերութեան մէջ, կան յուսի սովորութիւններ, որոնք կը դիմադրեն կրնա՞ն ազատագրութեան, զանազան ձևերով:

Ոմանք կրնա՞ն կը ներկայացնեն իբր տկար էակ մը, ֆիզիքապէս եւ բարոյապէս, եւ նկատելով անոր զեղեցիկ կազմածքը, կը պահանջեն որ այն՝ մասնաւոր նկատողութիւն եւ պաշտպանութիւն վայելէ այրէն, իբր տկարը եւ իբր գեղեցիկը:

Հին հայրապետական գրութեան մէջ, երբ բիրտ ուժը կը տիրապետէր համակ տիեզերքի մէջ բացարձակապէս, ինք ֆիզիքապէս տկար գրտնուած եւ այրին հպատակած էր. գէթ առ երևոյթն. բարեշրջումը բիրտ ուժին քով բարոյական ուժեր ստեղծեց եւ կրնանք ներկայիս ընդունել թէ՛ նիւթական գորութիւնը մտայինին քով իր կարեւորութիւնը կորուստ է այլեւ, այնպէս որ այրը գաղթած է կրնա՞ն դէպ զօրաւոր սեռը ներկայացնելէ. կրնա՞ն այրին պաշտպանութեան պէտք չունի ազատ երկիրներու մէջ:

Եթէ կրնա՞ն, իբր գեղեցիկը, մասնաւոր պաշտպանութիւն մը տնտեսայ ըլլայ, այն՝ հաւատարմութեան գաղափարին հակառակ պիտի գտնուի:

Արեւիկան կ'ին մը կ'ըսէր վերջիս բարձր գիտակցութեամբ. — «Ան զինքս թշնամուած պիտի գգամ, եթէ այրեր ինձ չափազանց յարգտնէր ցուցնէն, միայն կ'ին ըլլալուս համար»:

Անհատիկ արտայայտութիւն մը, որ պատիւ կը բերէ իրական սեռին եւ որ ապագայ հաւատարմութիւնը կը մատնանչէ:

Պէտք է նկատել թէ աշխատութիւնը միայն կրնայ նուիրագործել հաւատարմութիւնը, աշխատութիւնը մը, ցում ըսել է. պէտք է որ ս'ախրը կարող ըլլան իրենց նիւթական եւ մասնաւորական ուժերը հաւատարմութեան օգտագործելու, որպէսզի սեռերու հաւատարմութիւնը իրականանայ:

Այս տեսակէտով, կան պարզաներ, որոնք կը խափանեն կ'ը գործունէութիւնը եւ հաւատարմութեան իրականացումը:

Գլխի երկար մազերը կ'իւր կը գեղեցկացնեն. բայց խնամք կը պահանջեն եւ անոր աշխատութեան ատակաւթիւնը կը նուազեցնեն. բարձր կըրունկներով կ'օղիկները անոր շքեղութեանը կը խափանեն եւ այրին բողոքաւորաբար անոր տկարութիւնը կուտան, կ'ընչ արագազարդի միտումներ անոր աշխատութեան փափագը կը ջնջեն:

Տարակոյս չկայ թէ բարեշրջումը պիտի վերցնէ վերջ ասոյ՝ անտեսական արուեստական աշխատութիւնները եւ պիտի նուիրագործէ հաւատարմութիւնը օրինական եւ գործնական կրկին տեսակէտով. մարդիկ կ'ըրնան միայն փութացնել զայն եւ կամ յապաղեցնել:

Ընդհանրութեան համար մը սակայն եղած անհատարմութիւնը անհատական տեսակէտով ալ զատապարտելի է:

Երբ կ'իւր այրին հաւատարմութեան ընդհանրութեան տէր չէ, կը գտնուի անոր դէմ զիրքի մը մէջ, որ միեւնոյն է, ինչ որ է հպատակ ազգերու դիրքը իշխող ազգերու հանդէպ:

Պատմութիւնը կ'ապացուցանէ թէ հպատակ ազգերը կը յառաջդիմեն ի կ'իշխող ազգերը ժամանակէ մը վերջ ձուլութեան կը մատուցին եւ կ'ընթացնեն, ընկերային մակարոյթի (parasite) հանգամանքը կ'առնեն եւ կ'իշխանան:

Այսպէս կ'ըլլայ նաեւ սեռերու մէջ, երբ այր մը յաւակնութիւնը կ'ունենայ իշխելու կ'ընչ վրայ, տարի երբ ընթացքին կ'իւր կը կորսնցնէ իր մըտայնութիւնը, այրին տկար կողմը կ'ուսումնասիրէ եւ կը շահագործուի իրեն համար ստեղծութիւնը եւ կը կ'ապահովէ համայնական կեանք մէջ, ի մնաս այրին, որուն կեանքը կ'ը նմանայ շատ անգամ, չկրնալով ոչ ճնշել կրնա՞ն եւ ոչ ալ անկէ զատուի. այս պարագայները դիտող այրեր, շատ անգամ կը գերազանցեն կ'ը հոգութեանը անտակ անուշ կեանք մը անցնել քան անոր իշխելը:

(Հոյ կ'ըն) ՏԻԳՐԱՆ, ԱՍԿԱՆԻԱՆ

ՅՈՅՅԵԼՔԻՆ ՄԵՋ

Անցեալ օր ակնատես եղայ, ինչպէս շատ ուրիշ անգամներ, սովորութեան մը, չընդուն համար անքաղաքովորութեան մը զոր թ գործ կը զնեն մեր քահանաներէ շատերն. թեքուս անգիտակցաբար:

Մեծիկական արարողութեան մը պատճառ, երբ Տեղապահ Հայրը, ի շապէս Պօլիս սովորութիւն է, գոմբասնական մը կ'սկսի խօսել մեր բնական նմանք գրեթէ շատ հապաղած բացառութեամբ անպատճառ արարողութեան մը, մինչպէս ինչպէս կան արարողութեան համար հոն խոյն

բաւած ժողովուրդը ոտքի վրայ կ'իջե-

Որին կի համար անցեալ օր երբ Տեղապահ Հարսի դատարանական մը կը

Յարգանքի այս պակասը, ննջեց-

եալէն աւելի իրենց կրօնական պե-

Այս աննշան կարծուած ուղորու-

ԵՍ

Միակ ուրախալի երևոյթը որուն

Եւ դժբաղդութիւնը հոն էր որ

ԱՐԳԱՄ ԱՆԳԵՂԱՑԻ

ՊՕԼՍԱԿԱՆ ԵՎ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

(Մեր մասնաւոր թղթակցին)

Կ. Պոլիս, 15 Յունիս 1920

Նոր տարւոյ այս տառիկն ամիսը

Բարիգէն անձկագին աղաղակներ

Միան իշտակելի է որ ինչպէս

Աղմուկը կը սիրենք սակայն գոր-

Գործի ու զոհողութեան հրաւեր

Գիւղին բնակիչները, այս անճա-

Դատաւորը՝ խտաբարոյ և զայ-

Այս առաջարկը սիրով կ'ընդունին

Երբ խուսրոն պարագլուխը դատա-

Այլեւս ետ դառնալու կարելիու-

Ոստատիրոջ դատաւորը դաժան

— Ի՞նչ խնդրք ունիս

Գիւղացին, անգամ մըն ալ ետին

— Տէր դատաւոր, կ'ըմէ, քանի

մը ատենէ ի վեր զարմանալի երեւոյ-

կողմերը կ'արածին Գիւղացիք այնքան

Արիւստիրոջ գիւղացիի պէս շատ մը

Կեդր. Յանձնաժողովը որ այս առ-

ԲԱՐԵՎԵԼԵԱՆԻ ՈՐՈՆՅԱԷ ՊԵՏԲ Է ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Ուրիչ երկղիմարտութիւն մը,

Յրրորդ երկղիմարտութիւն՝ եթէ

Նախ ըսենք որ Թուրքը մի միայն

«Ոչ ոք կ'անպիտանայ թէ Թուր-

Այդ, բայց ո՞վ ուրեմն կը կանչէր

Տակաւին կը համարձակին գրել

չին կանչուիր բրիտանական զորք

Մ. Լոթի մոտցած է թէ անցեալ

Մ. Բոլիթիս ըսած էր «Այսօր Ա-

(Շար.) Յ. Ժ. ՏէրթիէՅՕ

ՄԱՍՈՒԼ

Տեղական «Թարս» հետեւեալը դը-

«Աւելի սուրը նպատակ չկրնար ըլ-

լալ քան հայ որբերու համար ըլլալիք

նպատակը Բենք կոչ կ'ընենք մեր հայ

իրաւ է թէ՛ մարդասիրութիւնը

Մեր բոլոր աղաղակներն պէտք է

որ լայնօրէն մասնակցին հայ որբերու

Պատմական կը կրկնենք որ հայ որ-

Գոյնիս ինչպէս որ կ'ընենք մեր հայ

ՊԱՅՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵՎՈՅՑ

Փոքր Ասիոյ հրամանատար կհազարդէ, նկատի առնելով 4, 9 և 10րդ յօդուածներն ԱԶՅ պաշարման օրէնքին:

ԿԸ ԿՐՄԱՅԻՆԿ

Կարգիլինք բեռնակրութեան, կօշիկի ներկարարութեան և փոխադրութեան գործն կատարողներու առանց Իզմիրի ոստիկանական տեսչին արտօնութիւնն ունենալու իրենց արհեստն ի գործ դնել, որ վերս յիշատակուած գործերուն համար մանրամասնօրէն կարգադրութիւններ պիտի ընէ:

Այս հրամանին անաստողներն Իզմիրի արտատվոր պատ. տոտանին պիտի յանձնուին ու պատժուին մինչև 5 տարի բանտարկութեամբ (միևնոյն օրէնքին 10րդ յօդուածին համեմատ):

Ներկայն և Իզմիրի ոստիկանութեան Տեսչին հրամանն պիտի հրատարակուի տեղւոյս մէջ հրատարակուելու ընդ թերթերէն և կիրարկութեան պիտի մտնէ ամսոյ 15)28էն:

Չորաբաժնի զօրապետ ՄԻԼԻՓԻՍ ՔՕՄԻՆՈՍ

ՀՐԱՄԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յանչալուքներու, քեռակներու և կօշիկ ներկարարութեան համար:

Ստորագրելու տեղակալ գնդապետ ոստիկան զօրաց Նիքիթօրօս Նիքիթօրօս Տեսուչ Իզմիրի ոստիկանութեան, նկատի ունենալով հսկել զանազան յանձնակատարներու, բեռնակրներու և կօշիկ ներկարարութեան արձանագրութիւնը և նկատի առնելով Փոքր Ասիոյ բանակին հրամանատարին Յ)21 Յունվար թ. 1311)141 հրամանագիրը:

ԿԸ ՀՐԱՄԱՅԻՆԿ

Յօդ. 1.— Բոլոր յանձնակատարներն, բեռնակրներն և կօշիկ ներկարարներն իրենց արհեստն ի գործ դնելու համար պէտք է արտօնութիւն ըստանան ոստիկանութեան անօրէնութիւնէն արձանագրուելով:

Յօդ. 2.— Արձանագրուողներն պիտի ստանան թիւ մը և ստա մը զանազանուելու համար կառավարներէ և սայլապաններէ պիտի ստանան մը վրայ Յ սանգիմէթը, որ պիտի կրին իրենց կուրծքին վրայ, երբ պաշտօնի վրայ ըլլան:

Յօդ. 3.— Բոլոր անոնք որ պիտի արձանագրուին մասնաւոր տնօրին մէջ պէտք է երկու լուսանկար ունենան որոցմէ մին պիտի փակցուի տնօրին մէջ իրենց անունին դիմաց և միւր շրջանակով մը որ իրենց հետ պիտի կրին իրենց արհեստն ի գործ դրած ժամանակ, ոստիկանութեան տուած հրահանգին համեմատ, պիտի յանձնեն անոր որ իրենց աւարկաներ պիտի տայ փոխադրելու, որմէ պիտի ստանան իրենց յանձնուած յանձնակատարութիւնն ընելէ յետոյ:

Յօդ. 4.— Պայմանաւած մը պիտի տրուի վերս յիշատակուած տնօրին մէջ արձանագրուելու համար և ըստանալու արտօնագիր մինչև 15)28 Փետր. 1920:

Այս հրամանին հսկողական վարուողներն պիտի յանձնուին պատերազմական Ատեսին, իբրև ըմբռանք Փոքր Ասիոյ զօրաւան բանակի հրամանատարութեան Յ)21 Յունվար 1920, և թիւ 1311)141 հրամանին:

Տեղակալ գնդապետ և Տեսուչ Իզմիրի ոստիկանութեան Ն. ՆԻՔԻՓՕՐԱՔԻ

Այլի Տիկին Կ. Ե. Պերկամախան և զաւակունք, Տիար Պօղոս Պերկամախան և Պ. Պերկամախան Եզրարք իրենց խորին շնորհակալութիւններն կը յայտնեն ամեն անոնցորք հաճեցան ներկայ գտնուել:

ՏԻԱՐ ԵՐՈՒԱՆԴ Պ. ՊԵՐԿԱՄԱԽԱՆԻ

յուզարկաւորութեան տխուր արարողութեան և իրենց վշտակցութիւններն յայտնեցին այս վաղահաս մահուան առթիւ:

Այս առթիւ խմբագրութիւնս իր խորին վշտակցութիւններն կը յայտնէ հանգուցելոյն այրիին, զաւակաց, հօր և եղբարց:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆՔ

Ա. Կ. Ո.— Պ. Կարապետ Պալապանեան 5 ո. Պ. Երուանդ Պերկամախանի մահուան առթիւ:

— Պ. Պօղոս Պասամեան 5 ոսկի Պ. Ե. Պերկամախանի առթիւ:

— Միւրան Սուամեան 5 ո. Հճի. Եղիա Կառավարներն մահուան առթիւ (Գ. Ո.)

Հ. Ո. Ը.— Պ. Մատուր Մազազանեան 5 ո. Պ. Երուանդ Պերկամախանի մահուան առթիւ (Գ. Ո.):

Անցեալ օր Հոգ.Որք. ընկ. նուիրատուութեանց մէջ 62 օր. թուշ նւերում է Այլի Տիկին Անիմա Ն. Ճամեան, որ սխալմամբ տարբեր մականուն մը նշանակուած էր:

Աղք.ընկ. — Պ. Սիմօն Օ. Սիմօնեան 25 ո. Պ. Երուանդ Պերկամախանի մահուան առթիւ:

Տեղակալ Լուրեր

ՔԼՕՅԼԻԻ տեղեկութեանց համեմատ ապստամբները երեք օրեք իվիբ կ'արգիլեն Ազհիսարի, Սումաի և Բրքազաճի բնակչութեանց Իզմիր ուղևորելու:

ՉՈՒՐՏԵՐԵԱԿԱՆ կառավարութիւնը իմացուցած է թուրքոյն որ ալևա Օսմանցի ուսանողներ բացարձակապէս չպիտի ընդունուին Չուիցերիոյ մէջ: ՆԻՔԻՓԻՆ գործոց նախարարութիւնը 250 հազար ոսկի վարկ մը պահանջած է Իզմիրի վիլայէթին տրամադրելու, պաշտօններու թոշակներուն յաւելման համար:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԶԱՆ անօրէնութիւնը կ'տեղեկացնէ թէ վերջին 24 ժամուան մէջ հետեւեալ ղեպերը պատահած են կրիի 2 մահացու:

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ կողմէ հաւաքուելու վրայ եղող 100 փարսոնոց և 5 զրջնոցները զրամատուներու մէջ դնել գժուար ըլլալով, Հանրային պարտուց և ելուտից վարչութիւններէն փոխուելու համար հարկ եղած դիմումն եղած է:

ՅՈՑԻ ծովային նախարարութեան հրամանաւ նաւատորմին կամաւոր գրուելու համար յոյն թերթերուն գեկոյց մը հազարգած է կ'զրէ Քէօյիլու:

ՅՈՑԻ մետրապօլտարանին մէջ անգործ բանուորներու գործ հայթայթելու համար յանձնախումբ մը կազմուած է:

ԱԹԻՆՔԻ հասած վերջին լուրերու համաձայն Յոյն կեդր. Կառավարութիւնը և բարձր. Քօմիտէի Մ.Սթէրիատիս այս անգին սկսեալ Փոքր Ասիոյ յոյն գաղթականներուն Իզմիր փոխադրութեան պիտի ձեռնարկէ:

ԻՉՄԻՐԻ շրջականերու խալաթ թըռուտա գաղթականներու օգնելու համար օսմ. կառավարութիւնը 25 հազար ոսկի պիտի ղրկէ կ'զրէ «Ալէմտար»:

ՓՈՒԱՆՅՈՒՄԻ ԱՌՔԻ

Պ. Սիմաս Սվալիան իր խնուրը փոխանցած ըլլալով, ամեն անոնք որոնք յիշեալին հետ որեէ հաշիւ ունին հաճին զիմել նոյն խնուրը Շէյթանի չարը թիւ 19ը իրենց հաշիւներն մաքրելու համար:

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀՈՉԱԿՈՒՄԾ

Հաշուութեան Բարձրագոյն Ժողովը որոշեց վաւերացնել Հայաստանի անկախութիւնը:

ԱԼՊԱՆԻՈՅ ԽՆԴԻՐԸ

Ալպանիոյ խնդիրը Բարձրագոյն Ժողովի կողմէ ընդունուած է:

ԳԵՐՄԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ

Գերման կառավարութեան կողմէ Ֆրանսիոյ մօտ որոշուած հաշտութեան պատուիրակները Բարիկ հասած են:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մ. Միլլուան յայտարարած է թէ նոր կառավարութիւնը մէկ տեսակ որվ Բլէմանտի զահլիճէն տարբերութիւն մը պիտի ունենայ և շեշտած է պէսքը Ֆրանսայի և Անգլիոյ միջև գործակցութեան ամրապնդումին:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Իտալիոյ Խորհրդարանը Փետր. 2ին նիստ պիտի գումարէ:

Մ ՊԱԼՅՈՒՐԻ ԽՕՄԲԵՐԸ

Անգլիոյ նախկին արտ. գործոց նախարար Մ. Պալթուր յայտարարած է թէ չբաւեր սահմաններն սրբազրել, այլ պէտք է նաև կառավարութեան մէջ աւելի բարձր և բանաւոր հոգեբանական վիճակ մը ստեղծելու յաջողիլ:

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄՕՏ

Հաշուութեան Հաշտութեան Համաժողովին մէջ Ֆրանսայի ներկայացուցիչներն պիտի ըլլան Մ. Միլլուան, առևտր. նախարար Մ. Իսաք, ելուտական Մ. Մարսալ և Մ. Բալէօլօլի:

ՎԱՍԱՀՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԻՆ

Ֆրանսայի խորհրդարանը 23ի դէմ 272 ձայնով նոր դահլիճին վստահութեան քուէ տուած է:

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ

Օսմ. կառավարութիւնը վճած է արգիլել սե ծովու եզերքներէն գաղթականներու Պօլիս մտնելը:

ՊԵՏԵՐԱԶՄ. ՆՆԻՍՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Պատերազմ. նախարարութեան պաշտօնը առայժմ ոչ ոքի յանձնուած է Չորուք Սօլուս Մահմուտ փաշա բացարձակապէս մերժած է ստանցնել զայն, առայժմ կ'իստուի Շէվքէթ Թօրոլուս փաշաի մասին:

«ԷՆՓՕՐՄԵՍԻՆԻ» ԲԱՐԲԵԼՋԱՆՔՆԵՐԸ

«Էնֆօրմասիօն» թերթը իր մէկ յօդուածին մէջ թուրքոյն հաշտութեան մասին խօսելով կ'ըսէ թէ՛ անգլիացիներուն Պօլիսը թուրքերուն թողուելու զիլը հիացման արժանի է: Որովհետև երբ ասկից առաջ կ'իտրահուէր Պօլիսը ամերիկեան մասնաւոր մը յանձնել, անգլիական հիղիկ հպատակները բողոքած են ատոր դէմ, պէտք էր որ անգլիական տեսակետը փոխուէր, այն մտածումը խիստ վտանգաւոր է, քանի որ չէ պէտք չէր որ այս սխալ քայլը սոսկ ըլլար:

ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ ԽՆԴԻՐԸ

Թուրքիոյ խնդիրը եղածին պէս կը մնայ, թէպէտ Մ. Քլէմանտօ թուրքերուն Պօլիս մնալուն կուսակից էր, սակայն վերջերս Լօնտոն այցելելուն Սուլթանին Անատոլու փոխադրուելու կուսակից եղող Լօյա Ճօրճի տեսակետը ընդունած է:

ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԸ

Միլլուանի զահլիճը առաջին անգամ ըլլալով նիստ գումարած է Մ. Բուան գարէի նախագահութեան տակ:

ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ ԲԱՐԲԵՆՈՐՈԳՈՒՄՆԵՐԸ

Նախարարաց խորհուրդն իր երեկուան նիստին մէջ խորհրդակցեալ այն պատասխանին վրայ զօր պիտի տայ կառավարութիւնը՝ խորհրդարանին, թուրքիոյ մէջ բարենորոգումներու կիրարկման համար մեծ պատուութեանց մօտ, վերջին դիմումին առթիւ երեքփոխաններու կողմէ եղած ք զըջերունի:

ԱՆԹՈՒՆԿԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ճարտի Բէքիլի զեսպանը Շանթուկի երկաթուղիներու և տարբեր հարցերու կարգադրութեան համար առաջարկած է յանձնաժողով մը կազմել Միւլլուանի և որ խնդիրը լուծուի Շանթուկի երկաթուղիները ճարտարական գործարարներու հսկողութեան տակ պիտի մնան:

ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ ՀԱՀՏՈՒԹԻՒՆԸ

Բարձրագոյն Ժողովը փափաք յայտնած է որ Մ. Նահանգներն ևս մասնակցին թուրքիոյ հաշտութեան խորհրդակցութիւններուն:

ԵՌԻԿՕ-ՍԼԱԻ ԵՒ ՖԻՈՒՄԷ

Ծուկօ Սլաւ կառավարութիւնը ֆիումէի մասին իրեն տրուած պայմանաժամին երկարածազումը խնդրած է Համաժողովէն:

ԱՊՐԱՆՔԻ ԲԵՆՆԱՆՈՒՄԱՆ. ճամբորդի. մասնաւոր գործողութիւններ. Պոյսի անկն յեզուէ քերթերու մէջ Չեր ծաւնուցուելներու համար ազգի և շօղի նաւային ընդէ գործակալութեան (ԱՍՐԱՆԵԱՆ ԵՍԿԱՌՔԵԱՆ) դիմեցիք Հայաստանի Բարաքը, Պալտօրօ բաւաժի անկնեքը քիւ: 2:

ATLANTIC ASSURANCE

COMPANY, LIMITED.

79, CORNHILL, LONDON. E. C. 3.

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՑ

Ի Զ Ս Ի Ր

ԱՊՂՅՈՒՄԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կրակի դիմ.

NATIONAL UNION SOCIETY LTD.

LONDON

CENTRAL INSURANCE CO. LTD.

LONDON

Փովայի.

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD.

LIVERPOOL

Ի իմեյ մանրամասնութեանց համար.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ

Լ.ՆԻ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՕՒՆԻՍԵ ԿՈՎԷՆ 13

ԵՒՐՈՊ. ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

1. ՍԵՐԱՆԵՎՈՒ ՏՐԱՄԷՆ ԱՌԱՋ

Անկարելի է որ Հոնտոնի և Պու... քարեշէթի դաշնագրերնուն նման սկզբը դաշնագրերնուն, Արեւելի մէջ պահեն տեւական խաղաղութիւն մը: Աւստրիան որ շատ պատճառներ ունի պատերազմի հիւրէն դժգոհ մնալու, պէտք է շանայ աւելի քան հրէք իր սպիտակութիւնը բանեցնել Ռոֆիտի մէջ: Մեզ Գերմանացիներու համար, ի՞նչ պէտք է ըլլայ մեր գիրքը, այս նոր անցքերուն դիմաց: Մենք Արեւելի մէջ առանց պայմանի, ուժ կուտանք միայն Աւստրիոյ քաղաքականութեան ջիւղակցութեան պարտականութիւնը զայդ կ'պահանջեն, և ի կարելի վերաբանութեան են: Եւ ինչպէս կը տեսնուի, Պու... քարեշէթի դաշնագրերը, գրեթէ քնու խանգարած չէր Վիեննայի և Պերլինի

գահլիճներուն յարաբերութիւնները, ոչ ալ յուսալքած իրենց խորհուրդներուն մէջ: Այդ խորհուրդները չուշացան երևնալէ: 17 Հոկտ. ին կոմս Պերլսթոլտ Պելկրատի յանձնել տուա վերջնագիր մը որով կը հրամայէր Սերպիոյ, 8 օրուան պայմանաժամի մը մէջ պարպել այն ռազմագիտական զիրքերը, զորս, Բիէր թագաւորը ստիպուած էր վերադարձել Ալպանիոյ մէջ, որպէսզի ետ մղէ չարամիտներու նոր արշաւանքները: Այն պարտապային, ի՞նչ սերպ կատաղութիւնը չէր հնազանդէր այդ հրամանին որոշուած պայմանաժամին մէջ, Աւստրիա իրեն կը պահէր ձեռք առնել, յարմար դատած միջոցները: Այս վերջնագիրը, չյեանած Պերլինի և Հոնտոնի դահլիճներուն, հաղորդուեցաւ Բարիզ, Հոնտոն և Բեռլին: Արեւելի նոր մէթոսի մը սկզբնաւորութիւնը էր Յայդ պալատներու վերաբերեալ բոլոր որոշումները առնուած էին «Եւրոպական ներդաշնակութեան» մէջ: Մէկէն ի մէկ Աւստրիա Եւրոպայի ոտականը կ'ընէր ինքզինքը, կ'ընում Գերմանիոյ և Իտալիոյ վրայ, իրեն կուտար գործադրելու իշխանութիւն մը Սերպիոյ դէմ, որոշումի մը համար, որ տըր-

ՎԵՐԱՍՊԵՍ

Հասան արկաւ ստեղծել իվեր անկարելիութեամբ պայտաւած սիւնգերահոյակ ԶԵՆԻԹ ժամացոյցները:

ԿԸ ԵՄՈՒՄԻՆ՝

ՎԱՅԱՆ ԶՄԻՌՆԱԿԵՍԵԱՆԻ

Վաճառատունը ի Զոխա Պեհեքթէն, քիւ 13 — 15:

Ընդհանուր անկախացուցիչ իզմիրի, Գոնիայի, Պրուսիայի, Ռուսիայի և Կարմիր Սինի կողմէրէն և Ռուսիայի կողմէրէն:

Կը ծախսուի լուսն ամեն և ա ժամագործներուն հոյ:

ԲԱՐՍԻԹՈ Գ. ԵՍԳՈՒԷԼ

ԵՄՈՒՄԻՆ ԻՍԷ 7

(Փէլաթիմայն ր պաշտ)

Անոք որ կ'փոփոքին Զամիշի վրա ողի գործածել, անտրատ մաքուր և խնամով պատրաստուած, թող դիմեն վերելի հասցէին: Ինչ մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ գնու մեկուս համար:

Գիւն Մէն Մի Օնուի 50 ՂԲՆ:

Անհատաւորի գին մը, որովհետեւ այս ըմպելիին արտաճութեան համ պատրաստուած է, բայց արտաճել կարելի չըլլալով տեղույս վրայ վաճառու արտաճ է այս աժան գնով:

ԿԱՅԱԳՈՐԾ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄՈՆՈԿԵՆ

(Ս. Ստեփաննոսի փակին մէջ)

Հիւսնութեան և կահապարտութեան արհեստին վերաբերեալ ամեն տեսակ գործեր վերջին կատարելութեամբ կը շինէ: Կ'ստանանք ամեն տեսակ յանձնարարութիւններ:

Մաքուր և խնամեալ գործ:

Գիները չափաւոր:

ԺԱՂՎՈՒՐԴԻ ԶՍՅՆԸ

Օր-Բերթ Էմպ-Էմ Է Կատարելու

Պարագրապետ

ՅՈՒՂՂԱՆՆԷՍ ԲԱԿՈՐԵԱՆ

Տարեկան բաժնեկի 700 զրշ:

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՄԱՅԻՆԵԱՆ

ԷՔՍՆՈՒՄ 1888ԾՆ

ՏՊԱՐԱՆԻՍ մէջ կը սպարուին գրքեր, գրքակներ, տետրակներ, յայտարարութիւններ, հարսանեկան հրաւիրագրեր, զեկուցատուներ ու յանգրներ են:

ՏՊԱՐԱՆԻՍ մէջ կը սպարուին նամակագրութիւններ, պահարաններ, հարուցուցակներ, ընկալագրեր, վերջապէս վաճառատան մը վերաբերեալ ամեն տեսակ սպարական գործեր:

ՏՊԱՐԱՆԻՍ մէջ կը սպարուին տեղեկագրիներ, երկկողմնորու նամակ-հրաւիրագրեր ստուակներ և վերջապէս սպարական արհեստին վերաբերեալ ամեն տեսակ գործեր:

Ամեն լեզու՝ շԱՅԵՐԷՆ, ՏՐԱՆՍԵՐԷՆ, ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ, ՅՈՒՆԱՐԷՆ, ՔՈՒՐԴԵՐԷՆ

ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՒ ՊԵՍՊԻՍՈՒԹԻՒՆ

ՍՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՅՆՍՐՈՎ

Մանուր և խնամեալ գործ օրուան գիներու վրայ

Տպարանս բաց է առստօճ միևնջե կես գիշեր

խնդրանքներու համար

Վ Ժ Ա Ր Ս Ո Ւ Ն Ք Կ Ա Ն Խ Ի Կ

ուած էր Հոնտոնի Համաժողովին մէջ, բոլոր գեսպաններէն: Ան չէր ուզեր այլևս միջազգային զսպողական միջոցներ, ինչպէս Շքք տըրաի խնդիրը, իր արժանապատուութիւնը շատ գառնացած էր: Կը յայտարարէր թէ ինք առանձինն պիտի գործէ, առանց սպասելու յանձնարարութեան տրգիւնքին, որ ալպանական սահմանագրութիւններու գոնմը ստանձնած էր: Կը մերժէր իրաւարարութեան ամեն կարծիք: Սերպիոյ, երկու պատերազմներէ ուժասպառ, նախընտրեց վերջնագրին առջև խոնարհիլ Միայն թէ, ձեռք մէջ, իր պատասխանը ոչ թէ առանձինն Աւստրիոյ յանձնեց, այլ Հոնտոնի պայմանագրութիւնն ստորագրող վեց տերութեանց: Այդպէսով, հարցին տուա իր երապակիան հարգածանքը: Կոմս Պերլսթոլտ ինքզինքը այնքան լու բանուած չէր նկատի գործին մէջ, պնդելու համար անշատ պատասխանի մը վրայ, և միջադէպը փակուեցաւ: Անգամ մը ևս, Սերպիան զսպելու ստիպել կը խուսափէր Պալատուրը: Լաճէն (արտ. գործաց նախարարութիւն): Բայց կոմս Պերլսթոլտ երբէք չ'խրաչնցաւ իր գաղափարը հետապնդելով, միացաւ Սան ձիուլիանոյի

երկու շարաթ վերջ Յունաստանի ուղղելու համար նման հրաման մը, որովհ Պ. Բասիլ Նոր պրծած էր ճարտկորէն: Աւստրո - Հուն գաղթի և Իտալիոյ Աթէնքի գետպանները, առանց երբեք Համաձայնութեան իրենց միւս րիկիւններուն հետ յարաբերու, Պ. Վիկիլեյտի զեկուցին թէ Յունաստանի կողմէ գրաւուած հողերը Նպերոսի մէջ պէտք է պարպուին առաւելու Ինկու. ՅՈՒՆ, Հոնտոնի Համաժողովին որոշած թուակալութեան համեմատ, քոնի որ այդ հողերը կը յանձնուին ալպանական պետութեան: Կամ թէ անոնք իբր ալպանական կը ճանչցուէին Հոնտոնի և Վիեննայի դահլիճներէն: Կրկին նոյն խնդիրը կը յարուցուէր, այն է թէ, պալատեան հաշուեյարգարութիւնը Երբեք Չիւնակ-ցուլութեան թէ Եւրոպայի հակակոչին տակ պիտի կատարուէր Բաւարացու թիւններ եղած են Նպերոսի պարպուած մի մասին և խաղիք նիւթուցան Պաշտ մէջ, որոնցմէ յատկապէս սա երեան եկաւ թէ, Պալատեան առաջին պատերազմի վախճանով յուսախափուած պետութիւններ յամառօրէն կը փորձէին վերադառնալ իրենց առաջին մտադրութեանը Երբեմն մին, երբեմն միւսը առաջ կուգար. բոլորն ալ համաձայն էին:

(Շարժողութիւն)